

ת"פ 5506/04/12 - מדינת ישראל נגד דפנה גולן

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 5506-04-12

לפני:

כב' השופטת הדס יהלום, סגנית נשיאה

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד חגית רונן

-

הנאשמת:

דפנה גולן
ע"י ב"כ עו"ד אורי גולן

החלטה

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום לפיו הואשמה בהעסקת עובדת זרה בביתה, במשך שמונה חודשים, ללא היתר העסקה כדין וללא עריכת ביטוח רפואי.

מדובר בעבירה על הוראות סעיפים 2 (א) (1) (2), 1 ד ו- 2 (ב) (3) לחוק עובדים זרים תשנ"א - 1991.

2. **בפתח הדברים אודיע כי החלטתי להרשיע את הנאשמת בעבירות המיוחסות לה בכתב האישום.**
להלן יפורטו הנימוקים.

3. הנאשמת מודה שהעסיקה עובדת זרה אזרחית הודו בביתה, יום בשבוע, בעבודות משק בית.

4. הנאשמת מודה כי ביום 8/5/11 הגיעו לביתה פקחים, ביקשו לדבר עם העובדת הזרה וזו יצאה אליהם, מלווה בנאשמת, לאחר זמן.

5. על אף כל אלה, טוענת הנאשמת שיש לזכותה מאשמה, לאור העובדה שסברה כי לעובדת יש היתר עבודה כדין.

לטענת הנאשמת, לא היתה לה את הכוונה הפלילית הנדרשת לצורך הרשעה בפלילים.

עמוד 1

6. הכוונה הפלילית הנדרשת לצורך הרשעה בעבירות על חוק עובדים זרים היא "מודעות".

כך נקבע:

"יסוד נפשי של עצימת עיניים בהעסקת עובד זר שלא כדין - חשד בדבר היעדר היתר כדין להעסקת עובד זר, מתקיים אל מול הצורך לבירור עובדות אלה; קיומו של היתר כדין להעסקת עובד זר, מתקיים אל מול הצורך לבירור עובדות אלה; קיומו של היתר לעובד הזר לעבוד בישראל; תוקף ההיתר על פי מועדיו, ובהיקף תחולתו ... יסוד נפשי של "עצימת עיניים" מתקיים באחד משני מקרים; בנסיבות המקרה כפי שהוכחו, לא עלה חשד בליבו של הנאשם; או משקין חש בליבו של הנאשם, או שיוכל היה לקנן בו החשד, בדק הנאשם את החשד והביא לאישושו או להפרכתו. הפרכת קיומו של חשד כאמור המגיע כדי "מודעות" המוטלת על הנאשם

והדרך לעשותה היא, בין על ידי הוכחה כי הנאשם בדק את מסמכיו של התושב הזר ועל פיהם הוא שווה כדין בישראל, ובין אם בנסיבות העניין הוכיח כי לא חשד שמדובר בתושב זר השווה שלא כדין בישראל".

ודוק: משעלה חשד של העסקה שלא כדין, מוטלת על הנאשם החובה לברר את החשד ולהפריכו. כאשר מתעורר חשד רציונאלי ואדם נמנע מלבררו מתקיים היסוד הנפשי של עצימת עיניים".

רע"פ 10556/03 דוד סעדיה נ' מדינת ישראל (מיום 19/12/14), ע"פ 22/06 מדינת ישראל נ' רוזן (מיום 28/3/07).

וכן בעניין רוזן הנ"ל נאמר:

"חובת הבירור היסודית והמקיפה, חלה, איפוא, כאשר מדובר בעובד זר, או במי שנחזה להיות עובד זר, וכאשר בנסיבות המקרה מתעורר החשד לאפשרות של העסקתו שלא כדין. במסגרת זו, חייב המעסיק הפוטנציאלי, לדרוש ולחקור בזהותו של העובד הזר ובסוג רישיון ההעסקה שניתן לו. כך בכל מקרה בו התעורר או אמור היה להתעורר החשד, בין מדובר בהתקשרות קצרה, או ממושכת, בהתקשרות לתקופה זמנית, או קבועה.

ודוק: חובת העיון במסגרת חובת הבירור דורשת עיון עירני ואין היא מתמצאת בעיון במעטפת המסמך בלבד. על המעביד הפוטנציאלי חלה החובה לעיין היטב במסמך. גם אם העיון דורש השקעת זמן בהבנת הפרטים המצויינים בו ובירור והשלמת פרטים, ככל הנדרש".

7. הנאשמת טוענת שקודם להעסקת העובדת, היתה מודעת לצורך לוודא שלעובדת יש היתר עבודה בישראל.

במסגרת זו העידה:

"אצלנו בבית היה כלל כל יעבור שלא מחזיקים עובדת ללא ויזה. בעלי משפטן ואנו ידענו וראינו את כל הפרסומים בטלוויזיה וידענו שבלי ויזה לא מחזיקים עובדת. אחד השכנים שלי, היתה לי עובדת ישראלית בעבר ועזבה, אחד השכנים אמר שיש לו עובדת שיש לה ויזה ומחפשת עבודה ביום החופשי שלה שזה יום ראשון. אמרתי שאני רוצה לראות את הויזה וגם לראות את המשפחה שאיתם היא עובדת במהלך כל השבוע. דיברתי עם רחל שהיא עבדה בטיפול באביה וביררתי עליה את הכל. תמיד הקפדתי שבלי ויזה לא תהיה אצלי עובדת זרה בבית. דיאנה תחילה לעבוד אצלי, היא נסעה להתחתן וחזרה ובררתי לה שוב את הויזה והיא אמרה שהכל בסדר ויש לה ויזה וגם בקשתי ממנה לראות את זה וגם ראיתי".

הובהר כי בעת שהתובעת החלה לעבוד, הציגה לנאשמת את הויזה שלה (מא'4).

עיון במסמך מעלה שצוין בו כי התובעת נמצאת בישראל על פי אשרת ב/1 "תייר בעל רשיון עבודה".

עוד נרשם "רשאי לעבוד PERMITTED TO WORK". ובאותה שורה, בסוף השורה, נרשם "סיעודי".

הנאשמת העידה:

"כל פעם שראיתי שהיא תייר בעל רשיון עבודה ורשאי לעבוד אז הבנתי שזה מבחינת החוק שאני עובדת נכון. רק לאחר שהיה לי את החקירה הראשונה עם החוקרים, הוא הראה לי וסימן בעיגול את המילה סיעודי. אני בכלל לא ראיתי את זה ולא שמתי לב לזה".

מעדותה עולה שקודם לתחילת ההעסקה, התקשרה למשפחה של הקשיש שבביתו עבדה העובדת כמטפלת סיעודית. על פי עדות הנאשמת, בררה ומצאה שהעובדת טיפלה בקשיש וכן ביצעה בביתו עבודות נקיון

8. לאחר ששמעתי את עדות הנאשמת, המיוצגת על ידי בעלה, התרשמתי כי התקיים במקרה הנדון היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעת הנאשמת בעבירת העסקת העובדת הזרה.

עיון בויזה של העובדת מא/4, מעלה כי נכתב בו במפורש שהעובדת בעלת רשיון עבודה "סיעודי".

אינני מקבלת את טענת הנאשמת כי לא שמה לב לכיתוב זה, שכן מדובר בכיתוב ברור שנכתב בצידי הויזה.

בנוסף, הנאשמת העידה שבאותה עת לא היתה מודעת להבדל בין היתר לעבודה סיעודית לבין היתר לעבודה בכלל ורק בעקבות המקרה למדה שמי שמחזיקה בהיתר לעבודה סיעודית, אינה רשאית לעבוד ביום הפנוי בנקיון.

עדות זו של הנאשמת מחזקת את המסקנה שידעה גם ידעה שההיתר של העובדת הוא לעבודה סיעודית בלבד,

אך לא ייחסה למידע זה חשיבות.

שנית, אף אם לא ראתה את הרישום, הרי שמדובר בהתרשלות שיש בה משום עצימת עיניים, שכן הכיתוב מופיעה בויזה באופן ברור, שחור על גבי לבן.

שלישית, נקבע לא אחת כי בכל הנוגע לאישום פלילי, אי ידיעת החוק אינה פוטרת מאשמה.

9. הנאשמת העסיקה בביתה עובדת זרה בעלת רשיון עבודה בישראל לסיעוד בלבד.

הנאשמת לא עשתה את כל המוטל עליה כדי לבדוק האם רשאית להעסיק את העובדת בביתה.

בעלה של הנאשמת הוא עורך דין במקצועו. לא היתה כל מניעה לברר, קודם להעסקת העובדת, האם ניתן להעסיקה בעבודות נקיון ביום הפנוי מעבודה סיעודית.

הנאשמת לא עשתה כל אלה.

10. הנאשמת צרפה מסמכים רפואיים המעידים על כך שמצבה הרפואי לא פשוט. לדבריה, במועדים הרלבנטיים היה לה אישור רפואי שהיה בו כדי להתיר לה להעסיק עובדת זרה.

טענות אלה ישקלו במסגרת טענות לעונש. אין בהם כדי להביא לזיכוי הנאשמת שעה שהוכח שהעבירה בוצעה על ידה.

11. הנאשמת הואשמה באי ביצוע ביטוח רפואי לעובדת, שהיתה באותה עת בהריון.

לדברי הנאשמת, בדקה עם המשפחה שאצלה הועסקה העובדת, ווידאה שיש לעובדת ביטוח רפואי. כמו כן ראתה היא עצמה את האישור הרפואי של העובדת ואף לקחה אותה לרופאים, כשהתעורר צורך.

12. בסעיף 2 (ב) (3) נקבעה חובה על המעסיק להסדיר לעובד הזר ביטוח רפואי.

בסעיף 1 ד (א) הובהר שהחובה היא להסדיר ביטוח רפואי על חשבון המעסיק.

על פי הוראות החוק, החובה לבטח את העובד בביטוח רפואי מוטלת על המעסיק. הנאשמת, מעסיקתה של העובדת, לא פעלה בהתאם להוראות החוק.

13. לאחר שמיעת העדויות וסיכומי המאשימה, ביקשה הנאשמת להגיש מסמכים נוספים ובית הדין נעתר לבקשה.

המסמכים שהוצגו הם אישורים מסוכנויות ביטוח, משנת 2014, לפיהם לא ניתן לבטח עובדת זרה ליום אחד בשבוע בלבד, וכי הביטוח שנערך לעובדים זרים, הינו לשבוע שלם.

מסמכים אלה מחזקים עוד יותר את האישום כנגד הנאשמת, אשר יכולה היתה לבדוק סוגיה זו טרם העסקת העובדת הזרה, ואז היתה מגלה את ש"גילתה" בשנת 2014 והיתה יכולה לשקול אם להעסיק את העובדת הזרה או לא.

14. סוף דבר, לאור האמור לעיל, אני מרשיעה את הנאשמת בעבירות המיוחסות לה בכתב האישום.

15. טיעונים לעונש יישמעו ביום 12/10/15 בשעה 13:00.

ניתנה היום, 2/3/15, בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.